

ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УКРАЇНИ

Древаль О.Ю., Костюченко О.В.

Вивчення проблем, пов'язаних з соціальним захистом населення в сучасних умовах, свідчить про гостроту, неоднозначність підходів, різноманітність думок щодо їх розв'язання. Але незаперечним є одне – соціальний блок тісно пов'язаний з економічним і має вирішуватися комплексно. Тим більше, що спектр соціального захисту населення є досить широким і включає в себе понад десяток напрямів, найважливішим з яких є: рівень життя; умови, охорона та безпека праці; зайнятість; соціальне забезпечення; соціальний захист інвалідів, ветеранів війни та праці, малозабезпечених верств населення та ряд інших. Однак особливе значення має проблема пенсійного забезпечення, яке охоплює більш як 14 млн. громадян і практично стосується кожної третьої сім'ї в державі.

Необхідно виділяти із бюджету все більше фінансових ресурсів для задоволення потреб великої кількості пенсіонерів та інвалідів, а також на покриття видатків, пов'язаних із розгалуженою системою пільг і спеціальних допомог. Роботодавці у масовому порядку користуються прикриттям тіньової сфери для ухилення від оплати високих пенсійних внесків. Несприятливі демографічні тенденції, які прогнозуються на перше десятиліття XXI століття й пов'язані з виходом на пенсію осіб, народжених у демографічний пік 50-х і 60-х років, спричиняють небезпеку того, що витрати на пенсійне забезпечення можуть поставити під загрозу суспільні фінанси.

Система пенсійного забезпечення в Україні складається з трьох рівнів.

Перший рівень - солідарна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування (далі солідарна система), що базується на засадах солідарності і субсидування та здійснення виплати пенсій і надання соціальних послуг за рахунок коштів Пенсійного фонду.

Другий рівень - накопичувальна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, що базується на засадах накопичення коштів застрахованих осіб у

Накопичувальному фонді та здійснення фінансування витрат на оплату договорів страхування довічних пенсій і одноразових виплат на умовах та в порядку, передбачених законом.

Третій рівень - система недержавного пенсійного забезпечення, що базується на засадах добровільної участі громадян, роботодавців та їх об'єднань у формуванні пенсійних накопичень з метою отримання громадянами пенсійних виплат на умовах та в порядку, передбачених законодавством про недержавне пенсійне забезпечення.

Для того щоб ця система була привабливою для працівників та роботодавців доцільно провести такі заходи:

- скоротити можливості раннього виходу на пенсію;
- пенсію нараховувати виходячи з розміру трудового стажу та внесків сплачених за цей період;
- поступово підвищити розмір мінімальної пенсії до прожиткового мінімуму; переглядати розмір пенсій в зв'язку з інфляцією;
- накопичувати внески на особистих рахунках застрахованих осіб; у разі смерті застрахованої особи, його заощадження виплачувати спадкоємцям.

Пенсійний фонд є органом, який здійснює керівництво та управління солідарною системою, провадить збір, акумуляцію та облік страхових внесків, призначає пенсії та підготує документи для її виплати, забезпечує своєчасне і в повному обсязі фінансування та виплату пенсій, допомоги на поховання, здійснює контроль за цільовим використанням коштів Пенсійного фонду, вирішує питання, пов'язані з веденням обліку пенсійних активів застрахованих осіб на накопичувальних пенсійних рахунках, здійснює адміністративне управління Накопичувальним фондом та інші функції, передбачені статутом Пенсійного фонду.

Одним із шляхів удосконалення організації роботи управлінського ПФУ на районному рівні є створення громадських приймалень. Також необхідне подальше вдосконалення системи комп'ютерного забезпечення.